

ת"פ 40682/07/16 - מדינת ישראל נגד מוהנד אבו סביתאן

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 40682-07-16 מדינת ישראל נ' אבו סביתאן

בפני כבוד השופט אברהם רובין

המאשימה מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

הנאשם

מוהנד אבו סביתאן

ע"י ב"כ עו"ד עוואודה

הכרעת דין

1. תמצית ההכרעה

החלטתי לזכות את הנאשם מהעבירות המיוחסות לו, זאת מהנימוקים שיובאו להלן.

2. כתב האישום ותשובת הנאשם

נגד הנאשם הוגש כתב אישום מתוקן המייחס לו עבירה של חבלה בכוונה מחמירה - עבירה לפי סעיף 329 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - "**החוק**"), ועבירה של החזקת סכין שלא כדין - עבירה לפי סעיף 186(א) לחוק.

על פי הנטען בכתב האישום, ביום 4.7.16, בסביבות השעה 22:00, התפתח ליד בית משפחת אבו סביתאן ויכוח בין אביו של הנאשם - יוסף אבו סביתאן - לבין בן דודו של הנאשם - עודי אבו סביתאן (להלן - "**עודי**"), כאשר במקום נכחו בני משפחה נוספים של הצדדים. בשלב מסוים לאחר מכן, החלו עודי ואביו (להלן - "**ערפאת**"), ללכת לכיוון ביתם כשאליהם נלווה המתלון - מחמוד אבו סביתאן - ובן דוד נוסף של הנאשם. אז, הגיע הנאשם בריצה כשבידו סכין וניסה לדקור את עודי. המתלון דחף את הנאשם במטרה למנוע ממנו לדקור את עודי, ובתגובה דקר הנאשם את המתלון באמצעות הסכין, בחזה מצד שמאל. בעקבות כך נגרמו למתלון פצע דקירה בעומק של 3 ס"מ בבית החזה משמאל, וקונטוזיה ריאתית. המתלון אושפז בבית חולים במשך שלושה ימים והוא נזקק לשלושה תפרים לשם סגירת החתך.

בתשובתו לכתב האישום כפר הנאשם במיוחס לו. לטענתו הוא הגיע למקום האירוע רק לאחר שהמתלון כבר נפצע והיה בדרכו לבית החולים.

3. עדי התביעה

עדי התביעה העיקריים הם המתלון ואביו - תאופיק אבו סביתאן - אשר מכל אחד מהם נגבו שתי הודעות. להלן נסקור

עמוד 1

תחילה את עדות המתלונן ונעריך את משקלה, ולאחר מכן נסקור ונעריך את עדות אביו.

4. עדות המתלונן

הודעתו הראשונה של המתלונן (ת/4), נגבתה ממנו בבית החולים למחרת יום האירוע. בעדותו מסר המתלונן כי: **"יצאתי לכפר, בא מישהו דקר אותי וברח. ניסיתי לרדוף אחריו אך החזה שלי כאב לי והתמוטטתי, וזהו התעוררתי במוקסד".** גובה ההודעה - השוטר תימור אבו גנב - שאל את המתלונן האם הוא יודע או ראה מי דקר אותו, והמתלונן השיב: **"לא ראיתי אותו היה חושך".** עם זאת, בהמשך ההודעה אמר המתלונן: **"... (כ) שהייתי במוקסד שמעתי שמדברים ואומרים שזה בן דוד שלי מוהנד".**

הודעתו השנייה של המתלונן (ת/5), נגבתה ממנו ביום 10.7.16. ההודעה נפתחת בכך שהמתלונן מסביר כי הגיע למשטרה על מנת להגיש תלונה, ובהמשך ההודעה מוסר המתלונן דברים אלו:

"באותו יום הלכתי ברחוב בשכונה לערך בשעה 22:00. ואז היה ריב בין בן דוד שלי עודי ערפאת אבו סביתאן לבין דוד שלי יוסף אבו סביתאן. היה ריב מילולי ביניהם ואז אבא של עודי לקח אותו לבית ואני הלכתי אחריהם. ואז בן דוד שלי מוהנד יוסף אבו סביתאן היה עם סכין ורצה לדקור את עודי בגלל שהוא רב עם אבא שלו. וראיתי כי מוהנד רץ לעבר עודי עם הסכין. אני דחפתי את מוהנד והוא חשב שאני רוצה לריב אתו, ואז מוהנד קם ודקר אותי עם הסכין שהייתה לו בחזה."

בתגובה לגרסה זו, ששונה בעליל מהגרסה שמסר במתלונן בהודעתו הראשונה, שאל גובה ההודעה השנייה את המתלונן מדוע הוא לא שיתף פעולה עם גובה ההודעה הראשונה, ולכך השיב המתלונן כי:

"....לא רציתי להגיש תלונה נגדו חשבתי שהמשפחה יעשו סולחה, והם ישלמו לי פיצוי, אבל עכשיו המשפחה מתנערת מהסיפור ולא רוצים לשלם לי, לכן באתי להגיש תלונה."

המתלונן גם נשאל האם הוא יכול לתאר את הסכין, ותשובתו הייתה כי מדובר בסכין עם להב באורך של בערך 10 ס"מ, אם כי איננו זוכר את צבע הידית של הסכין.

בהמשך גביית העדות נשאל המתלונן האם היו עדי ראייה לאירוע הדקירה, ולדבריו נכחו באירוע מספר עדים - דודו ערפאת, עודי, שכן בשם הייתם דאוד אבו סביתאן ואדם נוסף בשם מחמד סמיר אבו סביתאן.

5. בחקירתו הראשית בבית המשפט חזר המתלונן על הגרסה שמסר בהודעתו השנייה, לפיה הוא ראה כי מוהנד הוא זה שדקר אותו בסכין. בהמשך החקירה שאל ב"כ המאשימה את המתלונן מדוע בהודעתו הראשונה הוא מסר כי היה חושך וכי הוא לא ראה מי דקר אותו, ואילו בהודעתו השנייה ובבית המשפט הוא טוען כי הוא ראה שהנאשם דקר אותו. לכך השיב המתלונן כי:

"אני נתתי לכם להבין כי אני הייתי בבית חולים, הייתי חולה ולא יכולתי לדבר. ובזמנו כבר לא הייתי יודע מה הבעיה ומה קרה ומה יהיה בהמשך. והם אמרו לי שהם יפתרו את הבעיה ואני חשבתי גם כך שהם יפתרו את הבעיה והכל יגמר. אחרי זה שיצאתי מבית החולים מצאתי משהו אחר..... ואמרתי לעצמי שאני אלך למשטרה ואגיד את זה למשטרה."
(עמ' 16 ש' 29-32 ועמ' 17 ש' 6).

6. בחקירתו הנגדית טען המתלון כי הגרסה הראשונה שמסר בבית החולים הייתה שקרית וכי גרסתו השנייה היא האמתית (עמ' 22 ש' 32). בתגובה לשאלת הסנגור מדוע מסר גרסה שקרית בבית החולים השיב המתלון כי:

"היה שקר אדוני כי בגלל שאני לא ידעתי מה יהיה בעתיד והייתי חושש, כאילו מפחד, והייתי חולה ואני לא ידעתי מה יהיה בהמשך. שיצאתי מבית החולים חשבתי על העניין ואמרתי שאני חייב ללכת לדואר (הכוונה לתחנת המשטרה שמצויה ליד סניף הדואר - עמ' 23 ש' 10), ולספר את העניין איך שהייתה בדיוק"
(עמ' 23 ש' 6-8).

ובהמשך העדות הסביר המתלון, שוב, כי לא מסר את שמו של הנאשם כיוון לא רצה לסבך אותו (עמ' 25 ש' 26).

7. האם ניתן לבסס ממצא מרשיע בדרגת הוודאות הנדרשת המשפט פלילי על יסוד הגרסה שמסר המתלון בהודעתו השנייה ובבית המשפט? על שאלה זו יש להשיב בשלילה.

ראשית, יש לומר כי עצם העובדה שהמתלון מסר שתי גרסאות, שאחת מהן לפי עדותו שקרית, גורעת ממהימנותו.

שנית, בין גרסתו של המתלון לבין גרסת אביו, אשר תובא מהמשך, קיימת סתירה ברורה לגבי השאלה האם האב ראה את הדקירה או לא. המתלון העיד כי אביו ראה את הדקירה (עמ' 34 ש' 28 - עמ' 35 ש' 5), ואילו אבי המתלון העיד כי לא ראה את רגע הדקירה (עמ' 47 ש' 20-21).

שלישית, וזה העיקר, קיימת אינדיקציה ראייתית ברורה לכך שדווקא הגרסה הראשונה שמסר המתלון, לפיה לא ראה מי דקר אותו היא הנכונה. הנה כך, בעימות שנערך בין המתלון לנאשם טען הנאשם כי לא הוא דקר את המתלון, והמתלון הגיב באמירה לפיה:

"אני שאלתי את כל השכונה ואת כל העולם ואת כל השכונה, וכולם אומרים שזה הוא שדקר אותי"
(ראו - תמליל העימות - ת/1- בעמ' 3 ש' 17-19)

אמירה זו, שנאמרה באופן ספונטאני בעיצומו של עימות, מלמדת כי יש אפשרות של ממש שהמתלון לא ראה שהנאשם הוא זה שדקר אותו, שכן אחרת מדוע שהמתלון ינסה לברר עם תושבי השכונה מי דקר אותו? בהקשר זה יש לשאול האם תיתכן כלל אפשרות שהמתלון לא ראה מי דקר אותו, למרות שהוא נדקר בחזה. התשובה לשאלה זו חיובית.

בחקירתו הנגדית של המתלון הדגים הסנגור כי קיימת אפשרות שהדוקר דקר את המתלון כשהוא עומד לצדו, כך שהמתלון לא יכול לראות מי דוקר אותו למרות שהוא נדקר בחזה (עמ' 28 ש' 12 - עמ' 29 ש' 5). לכך יש להוסיף כי לדברי המתלון בזמן הדקירה היו במקום האירוע עשרה אנשים (עמ' 20 ש' 27-28), וכי הדקירה אירעה בזמן ששלושה אנשים אחזו בו (עמ' 23 ש' 25-30), כך שלא ניתן לשלול את האפשרות כי המתלון לא ראה מי דקר אותו.

ורביעית, ההסבר שנתן המתלון לכך שמסר בתחילת הדרך גרסה שקרית - רצונו שלא לסבך את הנאשם ולסיים את הפרשה בתוך המשפחה - איננו מתיישב עם העובדה שכבר בהודעתו הראשונה מסר המתלון כי אנשים דברו על כך שהדוקר הוא הנאשם. אם אכן ביקש המתלון שלא לסבך את הנאשם מדוע מסר את שמו? העובדה שמסר את שמו מתיישבת טוב יותר עם האפשרות שדווקא הגרסה הראשונה שמסר המתלון היא האמתית.

העולה מן המקובץ הוא שלא ניתן לסמוך על גרסתו השנייה של המתלון.

8. עדות אבי המתלון

גם מאביו של המתלון - תאופיק - נגבו שתי הודעות, כאשר החשובה לענייננו היא ההודעה הראשונה.

בהודעתו הראשונה מיום 4.7.16 (ת/6), מסר תאופיק כי:

"אתמול בשעה 23:00 בלילה, הבן שלי מחמוד ת.ז. 318563053, הייתה קטטה בין הבן דוד שלו מוהנד אשר התקוטט עם בחור אחר, לא יודע איך קוראים לו. ואז הבן שלי תפס את מוהנד מאחורה על מנת שמוהנד לא יפגע בבחור השני, ואז מוהנד נפל לרצפה מדחיפה, ואז הוא קם ודקר את הבן שלי בחזה שלו מצד שמאל מעל הלב."

ואולם, כאשר נשאל תאופיק האם הוא היה במקום האירוע בזמן הדקירה הוא השיב בשלילה. תאופיק נשאל כיצד, אם כן, הוא מכיר את העובדות, ולכך הוא השיב:

"קיבלתי טלפון אמרו לי שהבן שלך נדקר והוא בבית חולים הבן שלי לפני שאיבד הכרה סיפר לי את זה"

מגרסה זו ניתן להבין כי את הדיווח הראשון על האירוע קיבל תאופיק כאשר בנו כבר היה בבית החולים, ומכאן מתבקשת המסקנה כי הפעם הראשונה בה ראה תאופיק את בנו הפצוע הייתה בבית החולים.

לעומת הגרסה הראשונה שמסר תאופיק במשטרה, בחקירתו הנגדית מסר תאופיק גרסה שונה, לפיה הוא ראה את בנו הדוקר במקום האירוע, שניות ספורות לאחר הדקירה (עמ' 37 ש' 15-25). הסתירה בין שתי הגרסאות מעיבה על מהימנותו של תאופיק.

תאופיק טען בחקירתו הנגדית כי הגרסה הראשונה שמסר למשטרה הייתה גרסה לא אמתית (עמ' 45 ש' 13-15). וגם הוא, כמו בנו המתלון, תירץ את העובדה שמסר גרסה שקרית בכך שלא רצה **"להכניס את המשפחה"** לעניין (עמ' 45

ש' 15). ואולם, הסבר זה איננו מתיישב עם העובדה שכבר בהודעתו הראשונה תאופיק בכל זאת מסר את שמו של הנאשם כמי שחשוד בביצוע הדקירה.

להשלמת התמונה אציין, גרסתו של תאופיק לפיה בנו המתלון מסר לו מיד לאחר הדקירה כי הנאשם הוא שדקר אותו (עמ' 37 ש' 22), איננה מתיישבת עם גרסת המתלון בהודעתו השנייה, שם המתלון כלל לא מזכיר את אביו - הוא לא טוען שאביו נכח באירוע או שהם דברו ביניהם מיד לאחר הדקירה - זאת למרות שהוא נשאל האם היו עדים לאירוע הדקירה (ראו-ת/5 ש' 16-17).

סיכומם של דברים, בין אם תאופיק נכח במקום האירוע ובין אם לאו, אין מחלוקת על כך שתאופיק לא ראה את רגע הדקירה, ומכאן שלא ניתן לבסס על עדותו ממצא מרשיע ישיר נגד הנאשם. תאופיק אמנם טוען כי שניות לאחר האירוע מסר לו בנו כי הנאשם דקר אותו, ברם מהנימוקים שהובאו לעיל שוכנעתי כי לא ניתן להסתמך על עדות זו.

9. בנוסף לאמור לעיל, ראוי לציון העובדה כי המתלון ואביו לא ששו להתייצב ולהעיד בבית המשפט. השניים התייצבו להעיד רק לאחר שהוצאו נגדם שני צווי הבאה. התנהגות זו מעלה תהיות לגבי מהימנות עדותם שכן בדרך כלל, אם כי לא תמיד, ניתן לצפות שהמתלון והקרובים לו יחפצו בקידום ההליך המשפטי שמתנהל נגד מי שפשע נגדם. המתלון ואביו אמנם טענו כי לא התייצבו להעיד כיוון שהנאשם או מי מטעמו איימו עליהם, ולטענתם הם אף פנו למשטרה בעניין זה, ואף הציגו בפניה הקלטה של האיום (עדות תאופיק עמ' 40 ש' 6-8), ברם ההקלטה לא הוצגה בבית המשפט, כך שהספק שמנער בנוגע לסיבה אשר בשלה המתלון ואביו ניסו להתחמק ממתינות עדות, נשאר בעינו.

10. עדות הנאשם

מן הנאשם נגבתה עדות אחת כשבועיים לאחר אירוע הדקירה (ראו- מוצג 1 בתיק המוצגים).

בהודעתו מסר הנאשם כי במועד האירוע הוא היה במכון כושר, וכי הגיע למקום האירוע לאחר הדקירה (ש' 17). בחקירתו במשטרה נשאל הנאשם היכן נדקר המתלון ובתגובה הוא הצביע על חזהו מצד שמאל (ש' 46-47). הנאשם נשאל מניין הוא יודע את מיקום הדקירה ולכך הוא השיב: **"הייתי אתו בבית החולים"** (ש' 48-49).

ב"כ המאשימה טוען כי מקום הדקירה הוא פרט מוכמן וכי העובדה שהנאשם יודע פרט זה מלמדת שגרסתו לפיה הגיע למקום האירוע לאחר הדקירה אינה גרסת אמת. טענה זו אין בידי לקבל.

ראשית, אינני מקבל את ההנחה שמיקום הדקירה היה בבחינת פרט מוכמן בשעה שנחקר הנאשם, כיוון שהנאשם נשאל לגבי מיקום הדקירה שבועיים לאחר הדקירה, כאשר המתלון כבר שוחרר מבית החולים ומיקום הדקירה שלו היה ידוע לרבים (ראו - עדותו של הנאשם בחקירתו הנגדית עמ' 60 ש' 20-22, עמ' 61 ש' 5-7). ושנית, הן בהודעתו והן בעימות שנערך בין הנאשם לבין המתלון (ת/1), הסביר הנאשם כי ראה את המתלון בבית החולים (ת/1 עמ' 4 ש' 32 - עמ' 8 ש' 8), וטענתו זו לא הופרכה. בא כוח המאשימה אמנם טען כי יש סתירות בגרסת הנאשם בנקודה זו, ברם הטענה איננה משכנעת. בחקירתו במשטרה מסר הנאשם כי היה עם המתלון בבית החולים וכי נשאר שם (ת/2 עמ' 6 ש' 22-11). בעימות שנערך בין המתלון לנאשם חזר הנאשם על גרסתו זו והוסיף כי זמן מה לאחר שהיה בבית החולים

הגיעה המשטרה והוציאה אותו (תמלול העימות ת/1 עמ' 7 ש' 26-28). גרסה זו מתיישבת עם דו"ח הפעולה של השוטרי לואי מרעי (מוצג 12) בו נכתב כי המשטרה הוזעקה לבית החולים בשל דיווח על אדם שנדקר וכי: "**כרגע יש אנשים שתוקפים את העובדים**". בחקירתו הראשית חזר הנאשם על אותה גרסה (עמ' 52 ש' 4-6). לעומת זאת בחקירתו הנגדית הוסיף הנאשם וטען כי לאחר שהשוטרים הוציאו אותו מבית החולים הוא שב לבית החולים וראה שמעבירים את המתלונן לאמבולנס שהוביל אותו לבית חולים הדסה. אכן, מדובר בגרסה שהתפתחה עם הזמן, ברם טענתו הבסיסית של הנאשם, לפיה הוא היה בבית החולים לא נסתרה.

11. קיום סולחה

הנאשם אישר בעדותו, כי זמן מה לאחר האירוע היה אביו - שהוא גם דודו של המתלונן - על ערש דווי, וכי ביוזמת האב נערכה בין הצדדים סולחה (עמ' 61 ש' 22-32). ב"כ המאשימה טוען כי עובדה זו מהווה ראשית הודיה מטעם הנאשם. אין בידי לקבל טענה זו. בין אם הנאשם דקר את המתלונן ובין אם לאו, מעדויות המתלונן ואביו עולה כי הם סברו באמת ובתמים שהנאשם הוא שביצע את הדקירה. במצב דברים זה אין פלא ששרר מתח בין משפחת המתלונן לבין משפחת הנאשם. על כן, לא ניתן לשלול את טענת הנאשם לפיה אביו ביקש להפיג את המתח באמצעות סולחה ואילו הוא - הנאשם - הסכים למהלך זה מתוך כבוד לאביו, למרות שלגרסתו הוא לא עשה דבר למתלונן (עדות הנאשם עמ' 61 ש' 11-32 וכן עמ' 62 ש' 22-31).

לפיכך לא אוכל לקבוע כי הסולחה מלמדת בהכרח על תודעת אשם שקיננה בנאשם.

12. מחדלי חקירה

בעת חקירתו במשטרה מסר הנאשם שמות של עדים לאירוע הדקירה - מאהר פהד אבו סביתאן ודודו של הנאשם ערפאת אבו סביתאן. המתלונן אף הוא מסר שמות של עדים לדקירה - דודו ערפאת וכן דודו עוודי אשר נזכרים בכתב האישום, וכן דאוד אבו סביתאן ומחמוד סמיר אבו סביתאן. איש מעדים אלו לא הובא לעדות. אכן, הוגשו מזכרים על ניסיונות שנעשו לזמן את העדים, ברם לא עולה מהם כי נעשה מאמץ של ממש להביאם לחקירה. הנה כך, בעניינו של ערפאת הוגש מזכר אחד המתעד ניסיון שלא צלח למצוא את מספר הטלפון שלו במסוף המשטרה (מוצג ג'), ובעניינו של מאהר פהד אבו סביתאן הוגש מזכר אחד המתעד שיחה טלפונית עמו במסגרתה התבקש להתייצב למחרת היום במשטרה (מוצג כב'). יצוין, כי מאוחר יותר מסר אביו של הנאשם לחוקרים את מספרי הטלפון של העדים (מוצג כה'), אך חרף זאת החוקרים לא הצליחו ליצור קשר עם ערפאת.

בולט במיוחד בהקשר זה עניינו של העד עוודי, אשר לפי הנטען בכתב האישום היה לו חלק מהותי בוויכוח שקדם לדקירה. חוקרי המשטרה עשו מספר ניסיונות ליצור עמו קשר ברם ללא הועיל (מוצגים כו', ל', לב', ו- לד'). החוקרים אף שלחו שוטר לחפש את עוודי בבית אביו אך הוא לא מצא אותו שם. לא ניתן אם כן, לקבוע כי החוקרים לא עשו כל מאמץ כדי לגבות עדות מעוודי, ברם לטעמי לנוכח חלקו המרכזי של עוודי באירוע שהוביל לדקירה היה על המשטרה לעשות מאמץ גדול יותר כדי לאתר.

סיכומם של דברים, העובדה שלא נעשה מאמץ מספיק כדי להביא לעדות את כל העדים לאירוע הדקירה, ובמיוחד את עוודי, פועל לזכות הנאשם.

13. אשר על כן, החלטתי לזכות את הנאשם מהעבירות המיוחסות לו.

14. הודע על זכות הערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

ניתן היום, י"ב כסלו תשע"ח, 30 נובמבר 2017, בנוכחות הצדדים.